

Ransätersvanten

I skolhuset i Ransäter där Tage Erlander är född finns en vante som inspirerat till dessa vantar för både dam och herr. Damvanten har en svängd kant och hålmönster. Herrvanten har resår i kanten och tätare mönster.

Garn: Enfärgat sockgarn 100g i en grovlek som passar för stickor 2,5 – 3 mm och som har ca 420 meter på 100 gram.

Stickor 2,5 mm eller 3 mm beroende på handlaget. Den som stickar fast kan välja stickor 3 mm och den som vill ha en större vante kan också välja en grövre stickstorlek.

Förkortningar:

rät maska = r

avig maska = a

Lyft en maska rätt, lyft en maska rätt, stick in vänster sticka genom de lyfta som sitter på höger sticka och sticka ihop dem, (lyft, lyft, sticka) = lls

Sticka 2 maskor tillsammans = 2 tills

Damstorlek

Lägg upp 64 maskor på stickor 2,5 med enfärgat sockgarn. Fördela maskorna på 4 strumpstickor (16 maskor per sticka) och sticka runt, se till att inte varvet är vridet.

Sticka 2 aviga varv.

Varv 3: Sticka *1 rät, 2 aviga, 2 räta, 2 aviga, 2 räta, 2 aviga, 2 räta, 2 aviga, 1 rät*, upprepa detta varvet ut.

Varv 4: Sticka som varv 3.

Varv 5: *1 rät, 1 omslag, 2 aviga, 2 räta, 1 avig, sticka 2 räta tillsammans, lyft en maska rätt, lyft en maska rätt, stick in vänster sticka i de två lyfta och sticka samman dem (här skulle vi kunna sticka ihop 2 maskor i bakre maskbågen men det blir i det här mönstret bättre att göra på det föreslagna sättet) 1 avig, 2 räta, 2 aviga, 1 omslag, 1 rät* upprepa varvet ut.

Varv 6: *2 r, 2 a, 2, r, 1 a, 2 r, 1 a, 2 r, 2 a, 2 r* upprepa varvet ut.

Varv 7: *1 r, 1 omslag, 1 r, 2 a, 2 r, 2 r tills, lls, 2 r, 2 a, 1 r, 1 omslag, 1 r* upprepa varvet ut.

Varv 8: Sticka rät maska på rät maska och avig på avig och alla omslag stickas rätt.

Varv 9: *1 r, 1 omslag, 2 r, 2 a, 1 r, 2 r tills, lls, 1 r, 2 a, 2 r, 1 omslag, 1 rät*
upprepa varvet ut.

Varv 10: stickas som varv 8.

Varv 11: *1 r, 1 omslag, 1 a, 2 r, 2 a, 2 r tills, lls, 2 a, 2 r, 1 a, 1 omslag, 1 r*
upprepa varvet ut.

Varv 12: stickas som varv 8

Nu upprepas varv 5 – 12

Sticka så att vanten får 3 omgångar mönster eller ca 7 cm längd och därefter stickas mönsterstickning på 32 maskor på sticka nummer 1 och 2 och slätstickning på 32 maskor på sticka 3 och 4.

När arbetet mäter 14 - 15 cm stickas 12 maskor med en tråd i en avvikande färg för tummen; sticka först 32 maskor mönsterstickning, sticka första maskan på sticka nummer 3 och sticka därefter 12 maskor med ett annat garn, sätt tillbaka maskorna på vänster sticka och sticka dem igen med vantens garn.

Sticka nu vidare tills vanten mäter 6 - 7 cm efter den instickade tråden. Prova vanten, lillfingret ska nätt och jämt täckas av vanten, då är det tid att börja minskningarna för toppen. Se till att det sista varvet är ett mönstervarv där inga nya maskor eller minskningar görs.

På nästa varv stickas 1 maska och nu gör vi inte ett omslag i början av varvet. Sticka mönstret som vanligt med sina två minskningar och därefter ett omslag i slutet av sticka 1. På sticka två stickas omslaget i början av stickan, mönstret stickas som vanligt ända till det finns 1 maska kvar på stickan och nu gör vi inte ett omslag. På detta sätt har vi minskat två maskor på framsidan av vanten. På insidan av vanten där vanten är slätstickad görs minskningarna genom att sticka en maska, lyft en maska rätt, lyft en maska rätt, stick in vänster sticka genom de lyfta som sitter på höger sticka och sticka ihop dem, sticka tills det finns 3 maskor kvar på sticka 4 sticka ihop 2 maskor, sticka en maska.

Nästa varv stickas utan minskningar. Minskningarna görs på vartannat varv tills 7 maskor återstår på varje sticka, då görs minskningarna varje varv.

Mönsterstickningen bygger på att man gör nya maskor och samtidigt minskar på ett annat ställe på varvet. Nu gör vi inga nya maskor i sidorna och efter ett tag så kommer minskningarna att göra att den första minskningen på varvet inte kan göras som tidigare, det finns helt enkelt inte maskor kvar på första stickan så att det går att göra två minskningar och en ökning. Då fortsätter vi och gör en minskning i början av sticka 1 och i slutet av sticka 2 precis så som vi gör på sticka 3 och 4, samtidigt slutar vi att göra en ny maska i slutet av sticka 1 och i början av sticka 2 och vi fortsätter att sticka aviga på aviga och räta på räta. På detta sätt kommer vanten att minska precis som på en vanlig vante och mönstret kommer att gå upp i toppen på ett snyggt sätt.

När 7 maskor återstår på varje sticka så minskas varje varv tills 3 maskor återstår på varje sticka. Tag av garnet och drag det igenom de återstående maskorna. Drag åt tråden och fäst.

Den som besökt museet kan konstatera att vanten som finns där helt enkelt är hopsydd i toppen men hjälp av en overlockmaskin. De har antagligen tyckt att det var enklare att bara fortsätta mönstret och därefter klippa av toppen och sy ihop vanten.

Tummen

Plocka upp tummens maskor och plocka upp en extra maska i var sida av den. Låt 14 maskor användas till framsidan av vanten och 12 maskor till insidan av vanten. Fördela maskorna så att det finns 7 maskor på sticka 1 och 2 och 6 maskor på sticka 3 och 4. Sticka mönster:

Varv 1: 1 rät, 1 avig, 2 räta, 2 aviga, 2 räta, 2 aviga, 2 räta, 1 avig, 1 rät. Sticka endast räta maskor på tummens insida så att vanten blir slätstickad där.

Varv 2: 1 rät, 1 omslag, 1 avig, 2 räta, 1 avig, sticka ihop två maskor rätt, lyft en maska rätt, lyft en maska rätt, stick in vänster sticka i de två lyfta och sticka samman dem, 1 avig, 2 räta, 1 avig, 1 omslag, 1 rät, räta på tummens insida.

Varv 3: 2 räta, 1 avig, 2 räta, 1 avig, 2 räta, 1 avig, 2 räta, 1 avig, 2 räta, räta på tummens insida.

Varv 4: 1 rät, 1 omslag, 2 aviga, 2 räta, 2 tills, lls, 2 räta, 2 aviga, 1 omslag, 1 rät, räta på tummens insida.

Varv 5: 2 räta, 2 aviga, 2 räta, 2 räta, 2 räta, 2 aviga, 2 räta, räta på tummens insida.

Fortsätt mönsterstickning på de första 14 maskorna och slätstickning på de 12 följande tills tummen mäter ca 5 cm.

Gör nu på samma sätt som vid minskningarna i toppen av vanten. Gör inga omslag i början av sticka 1 och i slutet av sticka 2 men gör minskningarna i mitten av tummen. På insidan av tummen stickas 1 rät, lls, sticka tills 3 maskor återstår på sticka 4, sticka 2 räta tillsammans och 1 rät.

Minska på vartannat varv tills det finns 3 maskor kvar på stickorna på insidan av tummen. Då minskas genast också ytterligare en gång på framsidan av tummen så att det blir 3 maskor på varje sticka även där. Tag av garnet och drag igenom det. Drag åt och fäst.

Andra vanten stickas lika men där sätts tråden för tummen på den fjärde stickan på 12 maskor en maska in från sista maskan.

Herrstorlek

		<p>Lägg upp 68 maskor på stickor 2,5 med enfärgat sockgarn. Fördela maskorna på strumpstickor (17 maskor per sticka) och sticka runt, se till att inte varvet är vridet.</p> <p>Sticka resår: *1 r, 2 a, 2 r, 2 a, 3 r, 2 a, 2 r, 2 a, 1 r* upprepa varvet ut.</p> <p>Sticka på detta sätt i ca 5 cm.</p> <p>Nu fortsätts med mönstervarv se nedan.</p>
---	--	---

Mönstervarv 1: *1 rät, gör en ny maska genom att ta upp tråden som finns från föregående varv mellan maskorna på vänster och höger sticka, lyft upp den tråden på vänster sticka och sticka den vridet, på detta sätt får vi en ny maska utan att det bildas ett hål i stickningen, 2 aviga, 2 räta, 1 avig, sticka 2 räta tillsammans, 1 rät, lyft en maska rätt, lyft en maska rätt, stick in vänster sticka i de två lyfta och sticka samman dem, 1 avig, 2 räta, 2 aviga, 1 ny maska, 1 rät* upprepa varvet ut.

Varv 2 och alla jämna varv stickas rät maska på rät maska och avig på avig och de ökade maskorna stickas rätt.

Varv 3: *1 r, öka 1, 1 r, 2 a, 2 r, 2 r tills, 1 r, lls, 2 r, 2 a, 1 r, öka 1, 1 r* upprepa varvet ut.

Varv 5: *1 r, öka 1, 2 r, 2 a, 1 r, 2 r tills, 1 r, lls, 1 r, 2 a, 2 r, öka 1, 1 rät* upprepa varvet ut.

Varv 7: *1 r, öka 1, 1 a, 2 r, 2 a, 2 r tills, 1 r, lls, 2 a, 2 r, 1 a, öka 1, 1 r* upprepa varvet ut.

Varv 8: stickas som varv 2

Nu upprepas varv 1- 8

Sticka mönsterstickning tills hela vanten mäter ca 10 cm. Då stickas mönsterstickning på sticka 1 och 2 och räta maskor på sticka 3 och 4 så att vantens insida blir slätstickad.

När arbetet mäter 14 cm stickas 12 maskor med en tråd i en avvikande färg för tummen, sticka först 34 maskor mönsterstickning, sticka första maskan på sticka nummer 3 och sticka därefter 12 maskor med ett annat garn, sätt tillbaka maskorna på vänster sticka och sticka dem igen med vantens garn.

Sticka nu vidare tills vanten mäter 8 - 9 cm efter den instickade tråden. Prova vanten, lillfingret ska nätt och jämt täckas av vanten, då är det tid att börja minskningarna för toppen. Se till att det sista varvet är ett mönstervarv där inga nya maskor eller minskningar görs.

På nästa varv stickas 1 maska och nu gör vi inte en ny maska i början av varvet. Sticka mönstret som vanligt med sina två minskningar och därefter en ny maska i slutet av sticka 1. På sticka två stickas en ny maska i början av stickan, mönstret stickas som vanligt ända till det finns 1 maska kvar på stickan och nu gör vi inte en ny maska. På detta sätt har vi minskat två maskor på framsidan av vanten. På insidan av vanten där vanten är slätstickad görs minskningarna genom att sticka en maska, lyft en maska rätt, lyft en maska rätt, stick in vänster sticka genom de lyfta som sitter på

höger sticka och sticka ihop dem, sticka tills det finns 3 maskor kvar på sticka 4 sticka ihop 2 maskor, sticka en maska.

Nästa varv stickas utan minskningar. Minskningarna görs på vartannat varv tills 7 maskor återstår, då görs minskningarna varje varv.

Mönsterstickningen bygger på att man gör nya maskor och samtidigt minskar på ett annat ställe på varvet. Nu gör vi inga nya maskor i sidorna och efter ett tag så kommer minskningarna att göra att den första minskningen på varvet inte kan göras som tidigare, det finns helt enkelt inte maskor kvar på första stickan så att det går att göra två minskningar och en ökning. Då fortsätter vi och gör en minskning i början av sticka 1 och i slutet av sticka 2 precis så som vi gör på sticka 3 och 4, samtidigt slutar vi att göra en ny maska i slutet av sticka 1 och i början av sticka 2 och vi fortsätter att sticka aviga på aviga och räta på räta.. På detta sätt kommer vanten att minska precis som på en vanlig vante och mönstret kommer att gå upp i toppen på ett snyggt sätt.

När 7 maskor återstår på varje sticka så minskas varje varv tills 3 maskor återstår på varje sticka. Tag av garnet och drag det igenom de återstående maskorna. Drag åt tråden och fäst.

Tummen

Plocka upp tummens maskor och plocka upp en extra maska i var sida av den. Låt 14 maskor användas till framsidan av vanten och 12 maskor till insidan av vanten. Fördela maskorna så att det finns 7 maskor på sticka 1 och 2 och 6 maskor på sticka 3 och 4. Sticka mönster:

Varv 1: 1 rät, 1 avig, 2 räta, 2 aviga, 2 räta, 2 aviga, 2 räta, 1 avig, 1 rät. Sticka endast räta maskor på tummens insida så att vanten blir slätstickad där.

Varv 2: 1 rät, öka 1, 1 avig, 2 räta, 1 avig, sticka ihop två maskor rätt, lyft en maska rätt, lyft en maska rätt, stick in vänster sticka i de två lyfta och sticka samman dem, 1 avig, 2 räta, 1 avig, öka 1, 1 rät, räta på tummens insida.

Varv 3: 2 räta, 1 avig, 2 räta, 1 avig, 2 räta, 1 avig, 2 räta, 1 avig, 2 räta, räta på tummens insida.

Varv 4: 1 rät, öka 1, 2 aviga, 2 räta, 2 tills, lls, 2 räta, 2 aviga, öka 1, 1 rät, räta på tummens insida.

Varv 5: 2 räta, 2 aviga, 2 räta, 2 räta, 2 räta, 2 aviga, 2 räta, räta på tummens insida.

Fortsätt mönsterstickning på de första 14 maskorna och slätstickning på de 12 följande tills tummen mäter ca 5 cm.

Gör nu på samma sätt som vid minskningarna i toppen av vanten. Gör inga nya maskor i början av sticka 1 och i slutet av sticka 2 men gör minskningarna i mitten av tummen. På insidan av tummen stickas 1 rät, lls, sticka tills 3 maskor återstår på sticka 4, sticka 2 räta tillsammans och 1 rät.

Minska på vartannat varv tills det finns 3 maskor kvar på stickorna på insidan av tummen. Då minskas genast också ytterligare en gång på framsidan av tummen så att det blir 3 maskor på varje sticka även där. Tag av garnet och drag igenom det. Drag åt och fäst.

Andra vanten stickas lika men där sätts tråden för tummen på den fjärde stickan på 12 maskor en maska in från sista maskan.